

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Α. Μπαλτάς

Κ. Kravtsov

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

2002

29
ΜΑΡΤΙΟΥ

ΜΕΓΑΡΟ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μίκης Μιχαηλίδης

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Γιακουμής

Αντιπρόεδρος

Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου

Μέλη

Κωνσταντίνος Ζέρβας

Μαρία Τούρτα

Ιφιγένεια Παραστατίδου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Πατσαλίδης

Αντιπρόεδρος

Άρης Μπαζμαδέλης

Μέλη

Δημήτρης Πάτρας

Γιώργος Πολίτης

Δημήτρης Χανδράκης

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959 από το Σόλωνα Μιχαηλίδη, με τον τίτλο "Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος". Αρχικά αποτέλεσε τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, αριθμώντας πενήντα μόλις μέλη. Το 1969, χάρη στις προσπάθειες του ιδρυτή της, κρατικοποιήθηκε και πήρε τη σημερινή της ονομασία. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διεύθυνσή της. Πρώτος ο Σόλων Μιχαηλίδης και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης και ο Λεωνίδας Καβάκος. Σήμερα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτές διευθυντής της είναι ο Μίκης Μιχαηλίδης.

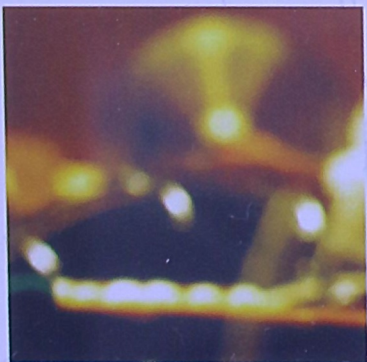
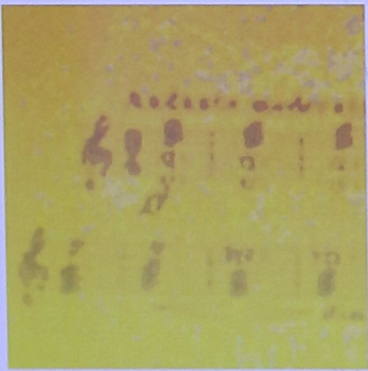
Από την αρχή η ΚΟΘ συμπεριέλαβε στο πρόγραμμά της ένα πλούσιο ρεπερτόριο, από το μπαρόκ μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 20ου αιώνα, με στόχο πάντα την ανάδειξη του μουσικού πολιτισμού συνολικά και πέρα από τα όρια του κλασικού. Πρωταρχικός στόχος της είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης και η προώθηση νέων ταλέντων. Πολλές ήταν, επίσης, οι πανελλήνιες και παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις που πραγματοποίησε.

Διάσημοι Έλληνες και ξένοι αρχιμουσικοί καθώς και σολίστες διεθνούς ακτινοβολίας (Α. Khatchaturian, Οδ. Δημητριάδης, Μ. Rostropovich, Ν. Gutman, Μ. Maisky, Δ. Σγούρος, V. Ashkenazy, Ρ. Badura-Skoda, L. Kogan, Λ. Καβάκος, V. Tretjakov, V. Srinakov κ.λ.π) έχουν συμπράξει με την ΚΟΘ.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί ετησίως ένα μεγάλο αριθμό συναυλιών και έχει εμφανισθεί επανειλημμένα στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της Ελλάδας (Φεστιβάλ Αθηνών - Ηρώδειο, Δημήτρια, Φεστιβάλ Φιλίππων κλπ.) όσο και του εξωτερικού (Διεθνές Φεστιβάλ "Κύπρια" - Κύπρος, International Festival "Zino Francescatti" - Μασσαλία κλπ.).

Έχει, επίσης, εμφανισθεί πολλές φορές στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών ενώ συμμετείχε στην συναυλία εγκαινίων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης, όπου και πραγματοποιεί πλέον τις συναυλίες της.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Γεννήθηκε στη Λευκωσία της Κύπρου το 1949. Άρχισε τις μουσικές του σπουδές στο βιολί και στα θεωρητικά στην **Ελληνική Μουσική Ακαδημία της Λευκωσίας** (1959-1968) και συνέχισε στο **Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης**, με δάσκαλο στο βιολί τον **Κοσμά Γαλιλαία** και στα ανώτερα θεωρητικά το θείο του, **Σόλωνα Μιχαηλίδη**. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην **Ανώτατη Σχολή Μουσικής της Βιέννης**. Παρακολούθησε σεμινάρια παλιάς μουσικής στο Βέλγιο και στη Νίκαια κοντά στον **Leonid Kogan** και στον **A. Loewengut**, καθώς και μαθήματα διεύθυνσης συνόλου και βιολιού στο **Κονσερβατόριο της Βιέννης**. Είναι απόφοιτος του **Royal School of Music** του Λονδίνου, με δίπλωμα εκτελεστού βιολιού.

Ξεκίνησε τις πρώτες του εμφανίσεις στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο της Κύπρου σε ηλικία μόλις 12 ετών. Υπήρξε μέλος του **Τρίο Λευκωσίας** και της **Ορχήστρας της Ραδιοφωνίας (CBC)**, της οποίας ήταν και σολίστ. Έδωσε ρεσιτάλ σε όλες τις πόλεις της Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην Αυστρία ήταν μέλος της **Ορχήστρας Δωματίου "Cappella Academica"** (1973-78), με συναυλίες και ηχογραφήσεις δίσκων σε όλη την Ευρώπη. Υπήρξε, επίσης, μέλος της **Συμφωνικής Ορχήστρας του Durban** στη Νότιο Αφρική, μέλος της **Συμφωνικής Ορχήστρας Tonkünstler της Βιέννης** (1976-1981), ιδρυτής και μέλος του **TRIO METAMORFON** με συναυλίες, ηχογραφήσεις και τηλεοπτικές εμφανίσεις ανά την Ευρώπη (1979-81), μέλος του συγκροτήματος παλιάς μουσικής **"Clemencic Consort"** (μπαρόκ, βιόλα και όλα τα μεσαιωνικά όργανα), με το οποίο περιόδευσε σε Ευρώπη και Αμερική (1971-1985).

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα δίδαξε βιολί και ορχήστρα στο **Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης** (1981-1985) και στο **Δημοτικό Ωδείο Κατερίνης** (1981-1991). Υπήρξε διευθυντής των *μουσικών σεμιναρίων "ΒΕΡΤΙΣΚΟΣ"*, μαέστρος της **Ορχήστρας Νέων Βορείου Ελλάδος**, της **Ορχήστρας "Pro Musica" Θεσσαλονίκης** και μέλος του συγκροτήματος **"Αυλέγχορδον"**.

Έδωσε ιδιαίτερο βάρος στους Έλληνες συνθέτες και στους νέους εκτελεστές. Κάθε χρόνο οι μαθητές του κατακτούν βραβεία και χρυσά μετάλλια σε πανελλήνιους και τοπικούς διαγωνισμούς. Έχει γράψει δύο βιβλία: το *"Μαθαίνω Βιολί"* για μικρούς βιολιστές και τα *"Απλά Παιδαγωγικά"* για έγχορδα. Ανέβασε πρώτος παιδική όπερα και παιδικό μιούζικαλ στην Ελλάδα (στο Βασιλικό Θέατρο), καθώς και παιδικό μουσικό θέατρο (στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος). Τόσο σαν βιολιστής όσο και σαν μαέστρος έκανε πολλές παγκόσμιες και πανελλήνιες πρώτες εκτελέσεις.

Είναι Α' Κορυφαίος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, ενώ διδάσκει βιολί, ορχήστρα και μουσική δωματίου στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης από το 1985. Επί πολλά χρόνια είναι μέλος της Καλλιτεχνικής Επιτροπής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και από το Μάρτιο του 2001 είναι **Αναπληρωτής Διευθυντής της Κ.Ο.Θ.** □

Μίχης
Μιχαηλίδης

Άλκης Μπαλτάς

Διευθυντής Ορχήστρας

Kirill Kravtsov

Βιολοντσέλο

J . P a c h e l b e l

"Κανόνας" από το έργο "Canon & Gigue"

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 7'

για ορχήστρα εγχόρδων

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

J . H a y d n

Κοντσέρτο για βιολοντσέλο και ορχήστρα,

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 24'

σε ντο μείζονα, Hob. VII: 1

I. Moderato, II. Adagio, III. Allegro molto

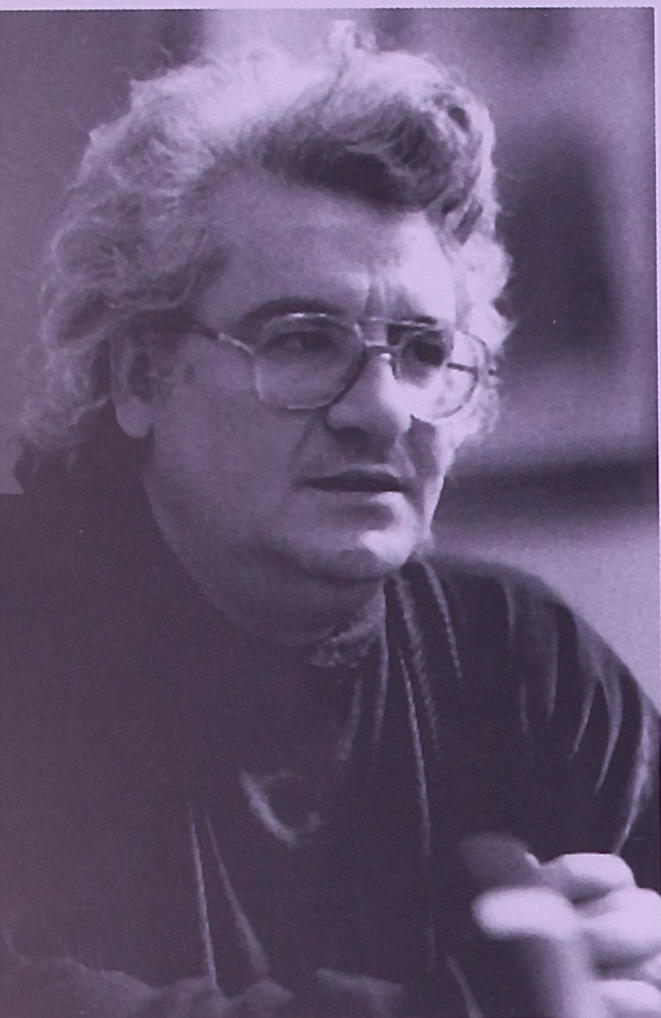
D . S h o s t a k o v i c h

Συμφωνία αρ. 5, σε ρε ελάσσονα, έργο 47

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 45'

I. Moderato, II. Allegretto, III. Largo, IV. Allegro non troppo

Άλκης Μπαλτάς

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Ο Άλκης Μπαλτάς γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Σπούδασε μουσική (βιολί και ανώτερα θεωρητικά) στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Μέχρι το τέλος των μουσικών του σπουδών στη Θεσσαλονίκη, υπήρξε συνεργάτης του Μουσικού Τμήματος του ΑΠΘ, έκτακτο μέλος της ΚΟΘ, διευθυντής διαφόρων χορωδιών της πόλης και συνεργάτης του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μακεδονίας. Ήταν, επίσης, από τα ιδρυτικά μέλη της "Εβδομάδας νέων καλλιτεχνών" που εξακολουθεί να διοργανώνει η ΔΕΘ ("Διεθνείς Μουσικές Μέρες").

Το 1970 παρουσιάστηκε από την ΚΟΘ το πρώτο του έργο για ορχήστρα, υπό τη διεύθυνση του δασκάλου του Σόλωνα Μιχαηλίδη. Την ίδια περίοδο έγραψε τη μουσική για αρκετά θεατρικά έργα που παρουσίασε το ΚΘΒΕ.

Το 1974 πήρε το πτυχίο Νομικής του ΑΠΘ. Συνέχισε τις μουσικές του σπουδές στην Ανωτάτη Σχολή Τεχνών (Hochschule der Künste) του Βερολίνου, απ' όπου και πήρε το δίπλωμα σύνθεσης και διεύθυνσης ορχήστρας. Το 1978, επέστρεψε στην Ελλάδα και άρχισε να εργάζεται στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης καθώς και στο Ραδιοφωνικό Σταθμό Μακεδονίας.

Από το 1983 έως το 1992 υπήρξε Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Επίσης, από το 1994 έως το 1997 είχε τη θέση του Καλλιτεχνικού Διευθυντή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, ενώ κατά την περίοδο 1997-1999 ανέλαβε καθήκοντα Καλλιτεχνικού Διευθυντή των Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ. Σήμερα είναι διευθυντής του ωδείου "Μουσικό Κολέγιο" στη Θεσσαλονίκη και του "Ελληνικού Ωδείου" στην Αθήνα. Παράλληλα διδάσκει στη Σχολή Μουσικολογίας του Τμήματος Καλών Τεχνών του ΑΠΘ.

Ο Άλκης Μπαλτάς είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Συνθετών. Έργα του (μουσική δωματίου, χορωδιακά, για ορχήστρα, όπερα κλπ.) έχουν πολλές φορές εκτελεστεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Ως μαέστρος έχει διευθύνει εκτός της Ελλάδας στην Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Βέλγιο, Τσεχοσλοβακία, Σουηδία, Αυστρία, Γερμανία, Γιουγκοσλαυία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Κύπρο, Σοβιετική Ένωση, Τουρκία, Ηνωμένες Πολιτείες, Αργεντινή, Αυστραλία και Αγγλία.

Kirill Kravtsov ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ

Ο Kirill Kravtsov γεννήθηκε το 1971 στην Αγία Πετρούπολη της Ρωσίας. Σε ηλικία έξι ετών έγινε δεκτός στο "Ειδικό Μουσικό Σχολείο για Εξαιρετικά Ταλαντούχα Παιδιά" του ωδείου της πόλης του, όπου σπούδασε με τον καθηγητή Mark Reizenstock.

Έκανε την πρώτη του δημόσια εμφάνιση στα δεκατέσσερά του χρόνια με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Αγίας Πετρούπολης, παίζοντας στη μεγάλη αίθουσα συναυλιών το *Κοντσέρτο για βιολοντσέλο* του Α. Χατσατουριάν. Το 1987 έλαβε μέρος στον ρωσικό διαγωνισμό βιολοντσέλου, κερδίζοντας δίπλωμα.

Το 1988 ήταν ο νεότερος φιναλίστ στο διαγωνισμό βιολοντσέλου της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αποσπώντας δίπλωμα και ειδική διάκριση ως "νέος με εξαιρετικές προοπτικές".

Συνέχισε τις σπουδές του στο Κρατικό Ωδείο "Rimsky-Korsakov" της Αγίας Πετρούπολης με τον καθηγητή Anatoly Nikitin και αποφοίτησε μετ' επαίνων το 1994. Στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών του σπουδών έγινε βοηθός καθηγητής του Nikitin για τέσσερα χρόνια, σπουδάζοντας παράλληλα με τον θρυλικό Daniel Schafran.

Το 1993 έλαβε την εξαιρετική τιμή να εκπροσωπήσει το ωδείο του στο πρώτο μάστερκλας που έδωσε ο μεγάλος τσελίστας Mstislav Rostropovich στη Ρωσία, επιστρέφοντας στην πατρίδα του έπειτα από μακρόχρονη εξορία.

Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στη Στουτγκάρδη με τον καθηγητή Peter Buch, βιολοντσελίστα και μέλος του περίφημου "Melos-Quartet".

Ο Kirill Kravtsov κέρδισε πολλά βραβεία σε διεθνείς διαγωνισμούς. Ανάμεσά τους, το πρώτο βραβείο στη Murcia (Ισπανία), την ειδική διάκριση "Valentino Bucchi prize" το τρίτο βραβείο στο διαγωνισμό εγχόρδων "Unisa" στην Πραιτώρια (Ν.Αφρική), το δεύτερο βραβείο στο διαγωνισμό μουσικής δωματίου του Trapani (Ιταλία), το τρίτο βραβείο σε διαγωνισμό στο Μόναχο και το πρώτο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό της Βιέννης.

Εμφανίστηκε ως σολίστ σε μεγάλους συναυλιακούς χώρους, όπως: η μεγάλη αίθουσα του Ωδείου της Μόσχας, η αίθουσα συναυλιών της Φιλαρμονικής Ορχήστρας της Αγίας Πετρούπολης, το θέατρο Ερμιτάζ, η Alte Oper στη Φρανκφούρτη, η αίθουσα Tonhalle στη Ζυρίχη, το Royal Albert Hall στο Λονδίνο, το Mozarteum του Σάλτσμπουργκ και πολλές άλλες.

Ο Kirill Kravtsov έχει προσκληθεί σε παγκόσμιες μουσικές διοργανώσεις, όπως το Μουσικό Φεστιβάλ του Νταβός, το Freiburger Zeltwunder Festival, το Savonlinna Festival Finland, το Musical Olympus της Αγίας Πετρούπολης κ.ά. Έχει συνεργαστεί με διαπρεπείς καλλιτέχνες, όπως οι Gidon Kremer, Yuri Bashmet, Michail Gantwarg, Irena Grafenauer, Yustus Frantz.

Έχει πραγματοποιήσει πολλές ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές μεταδόσεις (Bayerischer Rundfunk, Suddeutscher Rundfunk, Hessischer Rundfunk, Norddeutscher Rundfunk, South Korea State TV κ.ά.).

Η Κρατική Τηλεόραση της Ρωσίας μετέδωσε μάλιστα ένα σαραντάλεπτο αφιέρωμα για τη ζωή του και την καριέρα του το 1993.

Ο Kirill Kravtsov έχει παίξει στη συναυλία-αφιέρωμα στον Daniel Schafran το 1997, ερμηνεύοντας προς τιμήν του μεγάλου βιολοντσελίστα το *"Κοντσέρτο για βιολοντσέλο"* του Saint-Saens.

Δίδαξε ως προσκεκλημένος καθηγητής σε σεμινάρια μαστερκλας. Το διάστημα 1991-1994 υπήρξε κορυφαίος βιολοντσελίστας στο μουσικό σχήμα "St Petersburg's Soloists". Από το 1998 είναι σόλο τσελίστας στην Ορχήστρα Δωματίου της Βυρτεμβέργης (Γερμανία).

**J o h a n n
P a c h e l b e l**
(1 6 5 3 - 1 7 0 6)

Canon & Gigue
για ορχήστρα εγχόρδων

Ο J.Pachelbel συγκαταλέγεται στους μεγαλύτερους Γερμανούς οργανίστες της εποχής του.

Υπήρξε διδάσκαλος του J.S.Bach στο Όργκελ και στη σύνθεση.

Ο Pachelbel σπούδασε στη Νυρεμβέργη όπου και κατέλαβε θέσιν οργανίστα. Σαν μαέστρος εκκλησιαστικής χορωδίας και οργανίστας αυλής έζησε στις πόλεις Regensburg, Eisenach, Wien, Erfurt και Stuttgart. Πέθανε στις 3 Μαρτίου 1706 στη Νυρεμβέργη.

Οι συνθέσεις του είναι ένα κράμα ιταλικού και γερμανικού στυλ. Χαρακτηρίζονται από εμπνευσμένη μελωδική γραμμή, αρμονική απλότητα και αντιστικτική επεξεργασία.

Το έργο "Canon und Gigue" για έγχορδα είναι γραμμένο για τρία βιολιά και μπάσσο κοντίνουο. Τριάντα δύο δίμετρες παραλλαγές άλλοτε μελωδικές και άλλοτε ρυθμικές κυλούν πάνω σ' ένα επαναλαμβανόμενο μπάσσο.

Όλα τα όργανα παίζουν το ίδιο μοτίβο και η πολυφωνία προκύπτει από τον διαφορετικό χρόνο εισόδου των φωνών.

Κάρολος Τρικολίδης

Το κοντσέρτο αυτό, χαμένο για δύο αιώνες, βρέθηκε στο Εθνικό Μουσείο της Πράγας στα 1960. Μετά από λεπτομερειακή συγκριτική μελέτη του χειρογράφου, η αυθεντικότητα του έργου έχει διαπιστωθεί πέρα από οποιαδήποτε αμφιβολία.

Η πρώτη ανακοίνωση της ανακάλυψης του έργου έγινε το Νοέμβριο του 1961 από το Επίσημο Πρακτορείο Τύπου της Τσεχοσλοβακίας και η πρώτη εκτέλεσή του έγινε στο Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής της Πράγας την άνοιξη του 1962 από τον βιολοντσελίστα Miles Salvo (τον Τσέχο Καζάλς) με τη Συμφωνική του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Πράγας υπό τη διεύθυνση του γνωστού Αυστραλού μαέστρου Charles Mackerras. Τον ίδιο χρόνο 1962, εκδόθηκε από τον Κρατικό Μουσικό Εκδοτικό Οίκο στην Πράγα.

Το κοντσέρτο τοποθετείται στα 1760, είναι δηλαδή προγενέστερο του μόνου γνωστού ως το 1961 κοντσέρτου σε ρε μείζονα, που γράφτηκε στα 1783.

Από μορφολογική άποψη το έργο ακολουθεί στην πρώτη και στην τρίτη κίνηση τη φόρμα της σονάτας, ενώ η δεύτερη είναι γραμμένη σε τριμερή φόρμα (φόρμα lied).

F r a n z J o s e p h H a y d n

(1 7 3 2 - 1 8 0 9)

Κοντσέρτο για βιολοντσέλο
και ορχήστρα, σε ντο μείζονα,
Hob. VII :1

Το μέρος του βιολοντσέλου είναι γραμμένο με πλήρη γνώση και κυριαρχία των τεχνικών δυνατοτήτων του οργάνου (πιθανόν το έργο να γράφτηκε για τον βιολοντσελίστα της ορχήστρας του πρίγκιπα Εστερχάζου, Joseph Weigl).

Η μουσική έχει την άσφαλη σφραγίδα του ύφους του Χάυντν, της πρώτης περιόδου. Μολονότι το έργο δεν έχει την ανώτερη πνοή και την ολύμπια γαλήνη του κατοπινού κοντσέρτου σε ρε, έχει όμως κλασική καθ' αυτό διαύγεια, συγκρατημένη εκφραστική δύναμη και νεανική χάρη. Η ορχηστρική συνοδεία είναι απαλή και διακριτική, υπάρχουν όμως εισαγωγικά μέρη και παρεμβολές της ορχήστρας (έγχορδα, δύο όμποε και δύο κόρνα), που έχουν πολύ ενδιαφέρον.

+ Σόλων Μιχαηλίδης

"Η πρώτη μου προσωπική συνάντηση με τον Shostakovich έγινε το 1964. Θυμάμαι πολύ καλά πώς με ηλέκτρισε η ασυνήθιστη νευρικότητά του, καθώς επίσης και πόσο με εξέπληξε ο πολύ απλός, αλλά λίγο αφηρημένος τρόπος της ομιλίας του... Θυμάμαι ακόμα ότι εκείνη τη στιγμή ήρθαν στο μυαλό μου τα λόγια του Thomas Mann μετά από τη συνάντησή του με τον Gustav Mahler: "Έχω την εντύπωση ότι αντάμωσα πράγματι έναν πολύ σημαντικό άνθρωπο".

Δεν θα ήταν υπερβολή αν λέγαμε ότι ο Shostakovich βρίσκεται στην κορυφή της νεότερης σχολής Ρώσων συνθετών και ότι η ακτινοβολία του είχε ξεπεράσει από πολύ νωρίς τα σύνορα της πατρίδας του. Γεννήθηκε το 1906 στην Πετρούπολη και σπούδασε στο εκεί Ωδείο πιάνο με τον L.Νικόλαϊεν και σύνθεση με τους A.Glazoupon και M.Steinberg. Ήδη πολύ νωρίς αναγνωρίστηκε ως "παιδί θαύμα" με τις εξαιρετικές του επιδόσεις στο πιάνο, ενώ σε ηλικία 21 χρόνων πήρε το πρώτο βραβείο στον δύσκολο πιανιστικό διαγωνισμό *Chopin* της Βαρσοβίας. Ένα χρόνο πριν έκανε το συνθετικό του ντεμπούτο με την πρώτη συμφωνία του, που γνώρισε τεράστια επιτυχία και αποτέλεσε την έναρξη της ανοδικής του πορείας ως συνθέτη.

D m i t r i
S h o s t a k o v i c h
(1 9 0 6 - 1 9 7 5)

Συμφωνία αρ. 5,
σε ρε ελάσσονα, έργο 47

Παρ' όλα αυτά το 1936 κατηγορήθηκε επίσημα ότι με την όπερα του *Λαίδη Μάκβεθ* "φέρνει στην μουσική το χάος" και ότι "αρνείται την απλότητα, το ρεαλισμό και τη μελωδία...". Η κριτική αυτή συγκλόνισε τον συνθέτη και είχε ως αποτέλεσμα μια βαθιά ψυχική κρίση που κράτησε μεγάλο διάστημα. Ο Shostakovich κλείστηκε τελείως στον εαυτό του και σταμάτησε την πιανιστική του καριέρα. Συνέχισε όμως να γράφει μουσική, δημιουργώντας την ίδια χρονιά (1936) την τέταρτη συμφωνία. Μέχρι τους καλοκαιρινούς μήνες του 1937 δεν γράφει κανένα έργο. Τότε όμως αρχίζει ξαφνικά να δουλεύει πυρετωδώς, έχοντας σε εκπληκτικά μικρό διάστημα έτοιμη την 5η συμφωνία. Η συμφωνία αυτή ήταν η αντίδρασή του στην κριτική της *Λαίδης Μάκβεθ*. Αυτό αφορά τόσο στη μουσική γλώσσα, που γίνεται πολύ πιο απλή, υποταγμένη στην παράδοση, όσο και στο ιδεολογικό περιεχόμενο του έργου. Έτσι η 5η συμφωνία συνηθίζεται να λέγεται από πολλούς ότι είναι "αυτοβιογραφική" ή "ένα λυρικό ημερολόγιο του συνθέτη". Ο ίδιος ο Shostakovich σε ένα άρθρο του στην εφημερίδα *Vetschernaya Moskva*, την ίδια χρονιά, ονομάζει το έργο αυτό: "... μια δημιουργική απάντηση ενός Σοβιετικού καλλιτέχνη πάνω σε μία λογική κριτική". Συνεχίζοντας στο ίδιο άρθρο, παίρνοντας θέση πάνω στη σύνθεση του αυτή, γράφει:

"Το θέμα της συμφωνίας μου αυτής είναι η δημιουργία της προσωπικότητας. Με αυτό κυρίως το λυρικό έργο θέλω να αναδείξω τον Άνθρωπο με όλα του τα βιώματα. Στο Finale προσπαθώ να διαλύσω τα τραγικά μοτίβα του πρώτου μέρους γεμάτος ελπίδα για τη ζωή... Σε μια πραγματική τραγωδία, όπως για παράδειγμα στις σαιξπηρικές, μια θετική ιδέα γίνεται κυρίαρχος παντού... Αν πράγματι πέτυχα να βάλω μέσα στην μουσική μου όσα σκέφτηκα και αισθάνθηκα μετά την κριτική που μου έγινε, τότε μπορώ να είμαι ευχαριστημένος... Μια μεγάλη σε διάρκεια εσωτερική προτεραιότητα προηγήθηκε πριν από τη συνθετική εργασία αυτής της συμφωνίας. Ίσως γι' αυτό να ήταν σχετικά μικρό το διάστημα μέσα στο οποίο γράφηκε... Η 5η συμφωνία έχει ως πρότυπο τη φόρμα της κλασικής συμφωνικής μουσικής με 4 μέρη. Είναι ένα τυπικό συμφωνικό έργο και - όπως μου φαίνεται- συγκρινόμενο με προηγούμενες ορχηστρικές συνθέσεις μου είναι πιο προχωρημένη. Είμαι ικανοποιημένος ιδιαίτερα από το τρίτο μέρος, όπου πέτυχα να δημιουργήσω γενικά μίαν ατμόσφαιρα. Τα χάλκινα πνευστά εδώ ξεκουράζονται και μαζεύουν δυνάμεις για το 4ο μέρος, όπου τους περιμένει πολλή δουλειά...".

Η πρώτη εκτέλεση της 5ης συμφωνίας έγινε την 21η Οκτωβρίου 1937.

Την ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Leningrad διηύθυνε ο Evgenij Mravinskij που βρισκόταν τότε στην αρχή της καριέρας του. Η επιτυχία της 5ης συμφωνίας ξεπέρασε ακόμα και αυτόν τον θρίαμβο της πρώτης, πριν από έντεκα χρόνια. Αμέσως ακολούθησαν πολυάριθμες εκτελέσεις στη Μόσχα και σε άλλες πόλεις της Σοβιετικής Ένωσης. Στο εξωτερικό παίχθηκε για πρώτη φορά στο Παρίσι στις 14 Ιουλίου της επόμενης χρονιάς, στο πλαίσιο ενός αντιφασιστικού κοντσέρτου με την επωνυμία "*Ύμνος για την Ειρήνη*". Παντού η υποδοχή από το κοινό ήταν ίδια: "Όλοι άφηναν την αίθουσα του κοντσέρτου βαθιά συγκλονισμένοι!"

Πέρα από τις προσωπικές σκέψεις του συνθέτη πάνω στο έργο αυτό διακρίνουμε ήδη στο **πρώτο μέρος** την τυπική φόρμα της σονάτας, δηλαδή έκθεση του θέματος, επεξεργασία και επανάληψη του. Σε αντίθεση με το κύριο, δυναμικό και στιβαρό θέμα, το δεύτερο θέμα αποτελείται από μεγάλα διαστήματα και κινείται με χαρακτήρα χαλαρό και *cantabile*. Η επεξεργασία του κυρίου θέματος έχει ως αποτέλεσμα την αλλοίωση του, που φθάνει μέχρι το σημείο να μην το αναγνωρίσουμε, έτσι όπως μεταβάλλεται μέχρι και σε γκροτέσκ εμβατήριο. Ο τρόπος που κλείνει το πρώτο μέρος μας αφήνει πολλά ερωτηματικά και έντονη την εντύπωση ενός αδιέξοδου.

Το **Scherzo** που ακολουθεί, έχει μια θαυμάσια ενορχήστρωση. Είναι γενικά πολύ έγχρωμο και εύθυμο, καθώς ακούγονται εναλλακτικά βας, μαζούρκα και διάφοροι άλλοι χορευτικοί ρυθμοί. Για το **τρίτο μέρος** δεν έχουμε παρά να ξαναθυμηθούμε τα λόγια του συνθέτη. Πράγματι η ατμόσφαιρα που δημιουργείται είναι υποβλητική. Η δραματικότητα και ο τραγικός χαρακτήρας αυτού του μέρους το έχουν κάνει να κατέχει ξεχωριστή θέση μέσα στο μοντέρνο συμφωνικό ρεπερτόριο. Το αποκορύφωμα αυτής της δραματικότητας γίνεται περίπου στη μέση της διάρκειας του. Αμέσως μετά ακολουθεί ένα recitativo με σόλο όμποε, μια από τις πιο χαρακτηριστικές στιγμές του μέρους αυτού, έχοντας έντονα στοιχεία ομοιότητας με τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο Bach σε αντίστοιχα μέρη στα Πάθη και στις Καντάτες του.

Το **Finale** αποτελεί μια τρομακτική αντίθεση στην ατμόσφαιρα του τρίτου μέρους. Το θέμα του επιθετικό και με χαρακτήρα εμβατήριου ξεπηδάει μέσα από τα χτυπήματα σε διάστημα τετάρτης των τύμπανων. Η επανάληψη του (reprise) φέρνει στο τέλος ένα απότομο ανέβασμα της έντασης έχοντας ως αποκορύφωμα την παρουσίαση του, αυτή την φορά σε μια λαμπρή ρε μείζονα, από τα κόρνα και τα τρομπόνια.

Βασίλης Ζαρόγκας

Συναυλία υπέρ της UNICEF

Υπέρ του προγράμματος εμβολιασμών για τα παιδιά όλου του κόσμου

E. Saul

Διευθυντής Ορχήστρας

E. Κοτζιά

Κιθάρα

M. Pittocco

Μπαντονεόν

P. I. Tschai k o n s k y

"Ρωμαίος και Ιουλιέτα", Εισαγωγή, Φαντασία

R. D y e n s

"Tango en Skaï", για κιθάρα και ορχήστρα

A. P i a z z o l l a

Διπλό κοντσέρτο για κιθάρα και μπαντονεόν

Α' ΕΚΤΕΛΕΣΗ

A. D v o ř á k

Συμφωνία αρ. 4 (8), σε σολ μείζονα, έργο 88

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
M.M.O.

10

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
M.M.O.

17

Γ. Βακαρέλης Δ/ντής ορχήστρας

G. Croitoru Βιολί

Δ. Πάτρας Βιολοντσέλο

L.v.Beethoven

Τριπλό κοντσέρτο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλο,
σε ντο μείζονα, έργο 56

L.v.Beethoven

Συμφωνία αρ.3, σε μι ύφεση μείζονα, έργο 55, "Ηρωική"

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΡΑΓΑΤΑΚΗ

Κ. Τρικολίδης Δ/ντής ορχήστρας

S. Krylov Βιολί

Δ. Δραγατάκης

"Μνήμες"

W.A.Mozart

Κοντσέρτο αρ.4 για βιολί και ορχήστρα,
σε ρε μείζονα, K.V. 2 18

O. Respighi

"Pini di Roma", Συμφωνικό Ποίημα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 07
Μ.Μ.Θ.

G. Emmilsson Δ/ντής ορχήστρας | **Χ. Βασιλειάδης** Πιάνο
Έργα των: C. Nielsen | J. Haydn | F. Liszt | Dvořák

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14
Μ.Μ.Θ.

R. Studt Δ/ντής ορχήστρας | **F. Galati** Βιολί
Έργα των: N. Paganini | F. Mendelssohn - Bartholdy

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21
Μ.Μ.Θ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
στο πλαίσιο της "Πολιτιστικής Ολυμπιάδας - 2004"

L. di Martino Δ/ντής ορχήστρας | **Δ. Χανδράκης** Βιολί
B. Καραγιάννη σοπράνο | **U. Kenklies** τενόρος | **P. Danailov** βαρύτονος
Χορωδία Κοραής
M. Μελιγκοπούλου Δ/νση χορωδίας
Χορωδία της Ραδιοφωνίας της Σόφιας
M. Matakiev - R. Raychev Δ/νση Χορωδίας
Έργα των: Χρ. Σαμαρά | C. Orff

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28
Μ.Μ.Θ.

N. Αθηναίος Δ/ντής ορχήστρας | **M. Φαραντούρη** Τραγούδι
Χορωδία Θεσσαλονίκης

ΣΑΒΒΑΤΟ 29
ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ

M. Κωνσταντινίδου Δ/νση Χορωδίας
Έργα του **M. Θεοδωράκη** (Μαουτχάουζεν - Άξιον Εστί - Ζορμπάς)

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αν. Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Μίκης Μιχαηλίδης

Μόνιμος Αρχιμουσικός
Κάρολος Τρικολίδης

Α' ΒΙΟΛΙΑ

❖ *Εξάρχοντες*
Κωνσταντίνος Πατσαλίδης
Δημήτρης Χανδράκης

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος

...
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Εύη Δελφινόπουλου
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Κρυστάλλης Αρχοντής
Αναστασία Μισυρλή
Γιώργος Κανδυλίδης
Έκτωρ Λάππας
Καλλιόπη Μυλαράκη
Μαρία Σπανού
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Γκρέτα Παπά
Μαρία Μητριζάκη
Γιώργος Γαρυφαλλάς

Β' ΒΙΟΛΙΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Ανθή Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου

❖ *Κορυφαίος Β'*
Νικόλαος Αρχοντής

...
Μίμης Τοπσιδης
Αθανάσιος Θεοδώριδης
Αλκέτας Τζιαφέρης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Κωνσταντίνα Πολυζώιδου
Ευαγγελία Κουζώφ
Μαρία Εκλεκτού
Μαρία Ζαχαριάδου
Ξένη Λουκίδου

ΒΙΟΛΕΣ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Νεοκλής Νικολαΐδης
Lutz Kühne

...
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Φελίτσια Ποπίκα
Κατερίνα Μητροπούλου
Αλεξάνδρα Βόλτση
Δημοσθένης Φωτιάδης
Παύλος Μεταξάς

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Δημήτρης Πάτρας
Δημήτρι Γκουντίμοβ

❖ *Κορυφαίος Β'*
Ρένος Μπαλτάς

...
Γεώργιος Μανώλας
Ανθή Κοντογιαννάκη
Απόστολος Χανδράκης
Δημήτρης Πολυζώιδης
Ζόραν Στέπιτς
Βίκτωρ Δάβαρης
Γιάννης Στέφος
Ίλινα Νάκη-Φερένσε
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

❖ *Κορυφαίος Α'*
Γεώργιος Γράλιτσας

❖ *Κορυφαίοι Β'*
Χαράλαμπος Χειμαριός
Ιωάννης Χατζής

...
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Λεωνίδας Κυριδής

ΦΛΑΟΥΤΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Πέτρος Σουσάμογλου
Νίκος Δημόπουλος

❖ *Κορυφαίοι Β'*
Ίλιε Μακοβέι
Γεώργιος Κανάτσος

...
Νίκος Κουκής
Ιωάννης Ανισέγκος

ΟΜΠΟΕ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

❖ *Κορυφαίοι Β'*
Νικόλαος Καλπαξίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κωνσταντίνος Χασιώτης

...
Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης

❖ *Κορυφαίοι Β'*
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Οβίντιου Καπλέσκου

...
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

❖ *Κορυφαίος Β'*
Κωνσταντίνος Βαβάλας

...
Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Christian Beemelmans
Κοσταντίν Ιστράτε

❖ *Κορυφαίοι Β'*
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζό

...
Νίκος Δραγομόνοβιτς

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσας

❖ *Κορυφαίος Β'*
Γεώργιος Αβράμογλου

...
Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Γιώργος Κόκκορας
Αθανάσιος Ντώνες

❖ *Κορυφαίοι Β'*
Δημήτριος Νέτσας
Φώτης Δράκος

...
Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

❖ *Κορυφαίος Β'*
Γιώργος Τηνιακούδης
Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

❖ *Κορυφαίοι Α'*
Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Δημήτριος Βίπτης

ΚΡΟΥΣΤΑ

❖ *Κορυφαίος Β'*
Κωνσταντίνος Χανής

...
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΠΙΑΝΟ

Μαριλένα Λιακοπούλου

ΑΡΠΑ

Γεωργία Ξαγαρά

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ

Βασίλης Ξαγαράς

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

ΠΛΑΤΕΙΑ Α'	20,00 €
ΠΛΑΤΕΙΑ Β' - ΘΕΩΡΕΙΑ	12,00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ	9,00 €
ΜΕΙΩΜΕΝΟ*	
ΠΛΑΤΕΙΑ - ΘΕΩΡΕΙΑ	9,00 €
ΕΞΩΣΤΗΣ	6,00 €

**(εκπαιδευτικοί, φοιτητές, σπουδαστές, μαθητές ωδείων)*

[ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: ΕΚΠΤΩΣΗ 25%]

**Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της Κ.Ο.Θ. (Μέγαρο Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών),
τηλ: 0310 223785 Δευτέρα, Τρίτη Τετάρτη, Πέμπτη 10:00 - 13:00 και 18:00 - 20:00 και Παρασκευή 10:00 - 13:00**

*Η Κ.Ο.Θ. διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα
Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα
Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω*

**Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση
κατά την διάρκεια της συναυλίας.**

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΠΡΟΒΟΛΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

τηλ: 0310 589156, -160, -163, e-mail: koth@otenet.gr

Χορηγοί επικοινωνίας

FM 100,5
ΛΟΓΟΥ & ΤΕΧΝΗΣ

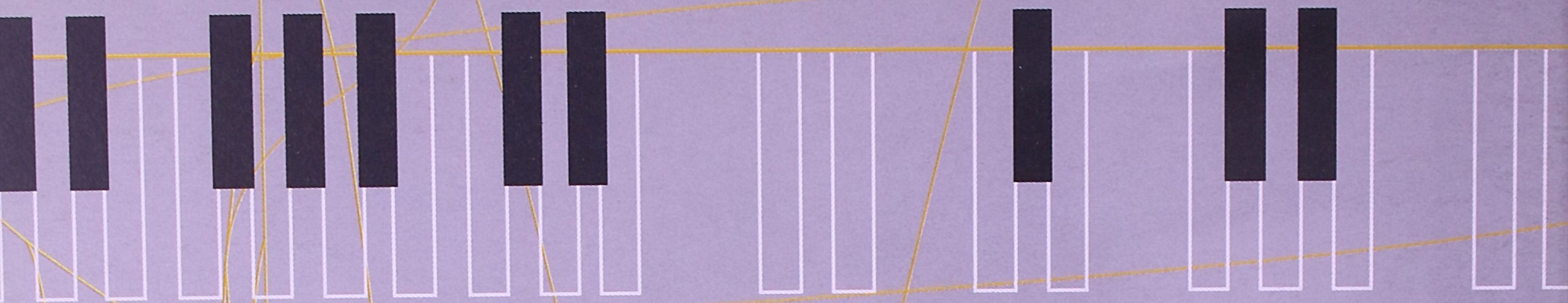
FM 100

TV 100

με την υποστήριξη

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αγγελιοφόρος

design by **Casual**
options

Κ . Ο . Θ .

ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ Κολοκοτρώνη 21, 546 30 Θεσσαλονίκη ☎ 0310 589156, -160, -163 fax: 0310 604854
koth@otenet.gr